

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/1929

Sayı : B.09.0.SGB.0.11-610 170
Konu : Ankara Milletvekili
İzzet ÇETİN'in
Yazılı Soru Önergesi

.../.../2012

12 Ocak 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 19.12.2011 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-36630 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili İzzet ÇETİN'in Bakanlığuma yöneltmiş olduğu, T.B.M.M. 7/1929 Esas No'lu yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Erdoğan BAYRAKTAR
Bakan

EK :
Cevap Yazısı (4 Sayfa)

ANKARA MİLLETVEKİLİ
SAYIN İZZET ÇETİN'İN
T.B.M.M. 7/1929 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR :

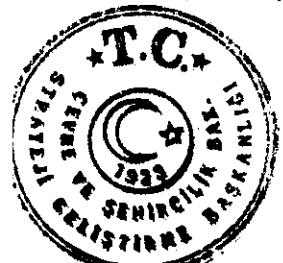
Başkent Ankara'da hava kirliliği değerlerinin 1980'li yılların sonunda yaşanan kirlilik değerlerine yaklaştığına ilişkin Kimya Mühendisleri Odasının açıklaması ve uyarısı basın yayın organlarında yer almıştır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığına ait Sıhhiye'deki Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonunda Ekim, Kasım ve Aralık aylarında sınır değerlerin aşıldığı tespit edilmiştir. Ekim ayında 7 gün partikül madde kirleticisi (PM10) sınır değerinin aşıldığı, 2 gün uyarı eşiğinin aşıldığı, Kasım ayında ise 15 gün sınır değerin, 3 gün uyan eşiğinin aşıldığı Sıhhiye istasyonunda kaydedilmiştir. Bu konuyla ilgili olarak;

- 1- Ankara'da artan hava kirliliğinin önlenmesi için hangi çalışmalar yapılmaktadır?
- 2- Hava kirliliğinin artmasının nedenleri arasında olduğu düşünülen Ankara'ya kaçak kömür girişi nasıl denetlenmektedir? Son beş yılda ele geçirilen kaçak kömür miktarları yıllara göre nasıldır? Ele geçirilen kaçak kömürler nasıl değerlendirilmektedir?
- 3- Ankara'da teneffüs edilen havada sınır değerlerin üzerinde bulunan PM10 kirleticisinin bileşimi nasıldır?
- 4- Sıhhiye istasyonunda 3-6 Ekim ve 12-17 Ekim tarihleri arasındaki 10 günün ölçüm sonuçları neden ilan edilmemiştir?
- 5- Ankara'da PM10 için uyan eşiği Ekim ayında 2 gün, Kasım ayında 3 gün aşılmasına rağmen, Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği hükümleri uyarınca radyo, TV ve benzeri basın yayın organları kanalıyla gerekli açıklama neden yapılmamıştır?

CEVAP :

1,5- Ankara İlinde hava kirlilik düzeyinin izlenmesi; Dikmen, Bahçelievler, Sıhhiye, Cebeci, Kayaş, Demetevler, Sincan, Keçiören ilçelerinde bulunan toplam 8 adet istasyon tarafından yapılmaktadır. Söz konusu istasyonlarda, ölçümler tam otomatik cihazlarla yapılmakta olup, saatlik ortalamalar şeklinde alınan ölçüm sonuçları ham veri şeklinde Bakanlığımız www.havaizleme.gov.tr web sayfasında anlık olarak yayımlanmakta ve bu suretle de kamuoyu erişimi sağlanmaktadır.

06.06.2008 tarihinde yürürlüğe giren Hava Kalitesinin Korunması ve Yönetimi Yönetmeliği gereği uyarı eşiklerinin aşılması durumunda medya aracılığıyla kamuoyunun bilgilendirilmesine ilişkin başlangıç tarihi 2014'den sonraki süreci içermektedir.

Yönetmeliğin yürürlüğe giriş tarihinden 2014 yılına kadar olan dönemde uyarı eşiklerinin aşılması durumunda kamuoyunun bilgilendirilmesi için anılan Yönetmeliğin geçici 1 inci Maddesi uyarınca bilgisayar ağı kullanılacaktır. Bu hüküm gereği tüm ülke genelinde kurulu bulunan istasyonlardan online (çevrimci) olarak izlenen tüm parametrelere erişim www.havaizleme.gov.tr adresinden sağlanmaktadır.

Söz konusu web sayfasında uyarı eşiklerinin oluşum zamanı, yeri, aşım değeri, ölçüm istasyonunun koordinatları gibi bilgiler yer almakta olup, veriler Bakanlığımızca validasyon sürecinden geçirilmektedir. Limit değer veya uyarı eşiklerinin aşılması durumlarında ilgili Valilik ile görüşmeler yapılarak o anki meteorolojik faktörler ve istasyonun bulunduğu alandaki olası farklı kaynak durumu vb. kriterler değerlendirilmekte, yapılacak çalışmalar belirlenerek alınacak önlemler hakkında ilgili Valilikler talimatlandırılmaktadır.

Ekim, Kasım ve Aralık ayları (15 Aralık) itibariyle SO₂ kirleticisi açısından her bir istasyonda sınır değerlerin sağlandığı, PM10 açısından ise sadece Demetevler istasyonunda 1 kez, Sıhhiye İstasyonunda ise 3 kez 1. Uyarı eşığının aşıldığı gözlenmiştir.

Ankara Valiliğine gerekli tedbirlerin alınması ve denetimlerin yapılması hususunda Bakanlığımızca talimat verilmiştir.

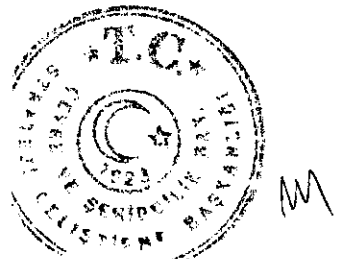
Genel olarak ısınmadan, motorlu taşıtlardan ve sanayi sektöründen kaynaklanan hava kirliliğinin ulusal ölçekte azaltılabilmesi için alınacak önlemler arasında; katı yakıt kriterlerinin belirlenmesi, akaryakıt kalitesinin iyileştirilmesi, araç standartlarının iyileştirilmesi, doğalgaz alt yapısının yaygınlaştırılması vb. tedbirleri sıralamak mümkündür.

• Isınma sektöründen kaynaklanan hava kirliliği durumunu izlemek ve kontrol altında tutmak amacıyla yürütülen çalışmalar kapsamında;

- Isınmada kullanılan kömürlerin özellikleri ilgili mevzuatta tanımlanan esaslar doğrultusunda İl Mahalli Çevre Kurulu tarafından belirlenmektedir.
- İl Mahalli Çevre Kurulu'na belirlenen özelliklere sahip yakıtları satışa sunacakların o yakıt için Uygunluk İzin Belgesi ve Satış İzin Belgesi alması sağlanmaktadır.
- Valilik aracılığı ile düzenli olarak Bakanlığa iletilen satışa sunulan miktarlar ve satışa ilişkin bilgiler değerlendirilmektedir.
- Satışa sunulan yakıtlardan numune alınarak denetlenmesi hususunda yetki devri yapılan Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden, Çankaya Belediyesi'nden, Polatlı Belediyesi'nden ve İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğümüz aracılığı ile Bakanlığımıza iletilen ilin genelinde bu kapsamda yapılan denetime ilişkin bilgiler değerlendirilmektedir.

• Ulaşım kaynaklı egzoz gazı emisyon kontrolü konusunda yürütülen çalışmalar kapsamında;

Araçların seyir halindeki kontrolleri yapılmakta ve egzoz gazı ölçüm istasyonlarına yetki belgesi düzenlenmektedir.

- Sanayi kaynaklı hava kirliliğinin kontrolü konusunda yürütülen çalışmalar kapsamında;

Ankara'da metal, gıda, kimya, ağaç işleri, madencilik, plastik ve plastik ürünleri, silah sanayi gibi farklı sanayi kollarındaki küçük, orta ve büyük ölçekli çeşitli tesisler sanayi sektörüne katkı sağlamaktadır.. Bu tesislerden kaynaklanan emisyonların hava kalitesine olan etkilerini azaltmak ve kontrol altına almak için Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği çerçevesinde etkin denetimler ve emisyon izin belgesi kontrolleri gerçekleştirilmektedir.

2-Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile özellikleri belirlenen kömürler dışındaki kömürlerin ilde satışının yapılması ilgili mevzuatı gereği yasaktır. Bu özelliklere uygun olan yakıtlar ise Uygunluk İzin Belgesi ve Satış İzin Belgesi olmadan ve mevzuatta belirtilen kriterlerde torbalanmadan satışa sunulamaz. İlde yukarıda belirtilen bu hususlara uyulup uyulmadığının kontrol ve izlenmesi 2872 sayılı Çevre Kanunu gereği Bakanlığımızda olup, bahse konu kanun gereği Çevre Denetim Birimi olan belediyelerin talepleri halinde yetki devri yapılmaktadır. Kömür denetimi ve idari yaptırım kararı verme hususunda Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne, Çankaya Belediyesi'ne ve Polatlı Belediyesi'ne yetki devri yapılmıştır.

Yapılan yetki devri çerçevesinde ilgili belediyelerden gelen bilgilerde;

- a) 2007-2008-2009-2010-2011 yılı kış sezonlarında rutin olarak Ankara İli mücavir alan sınırları içinde yapılan kontrollerde; 2007 yılında 97.500 kg, 2009 yılında 29.660 kg, 2010 yılında 18.530 kg ve 2011 yılında ise 1.161 kg kaçak kömür ve eksik gramajlı kömür satışının yapıldığı ve 146.860 kg kömürün Yed-i Emin olarak Ankara Büyükşehir Belediyesi Zabıta Amirliği deposuna alındığı,
- b) Ankara Büyükşehir Belediyesi Mesken Denetim Ekiplerince sokakların tek tek taranarak, binalarda kazan daireleri ve yakıt kontrolüne yönelik denetimlerin yapıldığı, uygun olmayan yakıtların emanete alınarak ilgilileri hakkında yasal işlemlerin yapıldığı

belirtilmiştir..

3-PM10 havada bulunan katı partikülleri ve sıvı damlacıklarını ifade eder. Bu partiküllerin tek tip bir kimyasal bileşimi yoktur. İnsan faaliyetleri sonucu ve doğal kaynaklardan, doğrudan atmosfere karışır. Bu kirleticinin boyutu ve kimyasal özellikleri; zamana, mekana, atmosfer kimyasına, hava koşullarına ve verildiği kaynağa göre değişebilmektedir. Dış ortam havasında ölçülen bu kirleticinin içersindeki ağır metal analizlerinin yapılması sonucunda kimyasal özellikleri ve boyutu hakkında fikir sahibi olunmaktadır.

Bakanlığımızca ülke genelinde 2014 yılına kadar kurulacak olan toplam 8 temiz hava merkezinde mevcut istasyonlarda yer alan kirleticiler dışındaki parametrelerin özellikle de PM10 içindeki ağır metal analizlerinin yapılması planlanmaktadır. Marmara Bölgesinde kurulu bulunan temiz hava merkezinde tüm bu çalışmaların yapılması yönündeki teknik ve donanım desteği tamamlanma safhasındadır.

Ayrıca 2013 yılı sonuna kadar ülkemizde hava kalitesi ön değerlendirme çalışmaları tamamlanacak olup, bu çalışmalar da ağır metal analizlerine de yer verilmektedir.

PM10 kirleticisinin kimyasal bileşiminin tespit edilerek, kaynakta azaltımının sağlanması yönünde çalışmalar yapılmaktadır.

Bakanlık olarak kirlilik parametrelerinin ölçülmesinin yanı sıra bu kirleticilerin azaltılmasına yönelik eylem planlarını hazırlayarak uygulanmasını sağlamayı da amaçlamaktayız

4-Bakanlığımıza ait tüm istasyonlarda, istasyonlarımızın güvenliği ile ilgili alarmlar bulunmaktadır. Bu güvenlik alarmları kapı açıldı-kapı kapandı alarmı, sıcaklık yüksek alarmı, yangına karşı duman alarmı, elektrik kesildi alarmlarıdır.

Kabin tavanına yerleştirilen duman sensörü, herhangi bir duman varlığı algıladığında alarm vermekte olup, alarm personelimize anında SMS mesajı olarak gönderilmekte, bilgisayar ve GSM Modem hariç tüm elektrik otomatik olarak kesilmektedir.

İstasyondaki duman sensörünün alarm vermesi nedeniyle yapılan tespit, inceleme ve arıza giderme çalışmaları sırasında sistem kapatılmıştır. Duman sensörünün yenisi temin edildikten sonra sistem devreye alınmış, istasyon ölçümlerine başlamıştır

